

Cs. D. XI.

L. 348

1972-1038

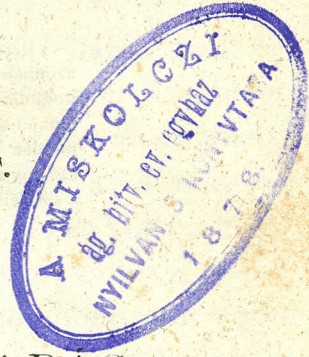
G/III. 1038.

GRÓF

SZÉCHENYI ISTVÁN MUNKÁI

KORSZERŰ KIVONATBAN.

ELSŐ KÖTET.

MÁSODIK KIADÁS.

PEST.

KIADJA HECKENAST GUSZTÁV.

MDCCCLXXI.

ELŐSZÓ.

Ha találkozott is azelőtt valaki hazánkban, ki kételkedhetett a felett, hogy *egyedül gróf Széchenyi István gondviselészerü bölcs politikája volt az*, mely minden lépten a siker zálogát tanusítva, a magyar nemzetnek fényes jövőt biztosítani képes volt, s mely országszerte híven követve és felkarolva, már *a priori* lehetetlenné teendette s elhárította volna azon vészteljes helyzetet, hová a párisi februári napok hatása alatt fölülkerekedett ellenkező politika hazánkat sodorta, — e felett a bekövetkezett események után elfogulatlan elmék nem kételkedhetnek többé.

A dicsőültnek azon szomorú elégtétel jutott, hogy *politikai tanait és jóslatait* oly catastrophák igazolták, melyeknek súlya alatt az ő nagy lelke is összeroskadt, midőn életének egyetlen s legmagasztosb célját, a magyar nemzet létét s boldogságát menthetetlen megsemmisítéssel látta fenyegetve.

Reánk, a fennmaradtakra, háramlott a veszélyeztetett nemzeti ügy megmentésének édes tartozása.

ELŐSZÓ.

Nincs oly bölc s a világon, ki még igen sok hasznossal ne nevelhetné tudományit, mint viszont alig van oly tudatlan a földkereken, kitől egyet s mást nem lehetne nagy haszonnal tanulni. Minden emberben van valami jó, mint virágban méz.

Én azt szeretem hinni, minden jobb lelkű ember bizonyos vágyást hordoz szívében — ha bár sejtetlen is — magán, felebarátin s mindenben, a mi őtet környezi, szüntelen javítani. Ezen a tökéletesbhez ellentállhatatlan vonzódás legszebb tulajdona az emberi léleknek; s a mint halhatatlan része jobban s jobban fejledez, annál inkább nő s erősödik az benne. S e szüntelen vágyás következtetésében leend lassan a vad Esquimaux emberré, az által emelkednek egész nemzetek előbb utóbb tökéletesb, virágzóbb, boldogabb létre, s annak mindennapi előmenetelét gátolni akarni, éppen oly hasztalan munka, mint annak ugylétét tagadni, öncsalás.

Előbbre s magasabbra törekedik az ember, ez kétséget nem szenved, s mi azt minden tárgyban láthatjuk.

* * *

Hogy minden időben volt, van s lesz is panasz, természetes; de igen különbözik a javítani kívánástul. Amaz magával, embertársival, kormánynyal, egy szóval mindennel való elégedetlenségből foly, s többnyire alacsony haszonkeresés, vagy romlott sárepe nyavalája. Emez pedig embertársihoz, hazájához s a tökéleteshez vonzó szeretetből ered és szebb lelkek sajátja.

Ezen szebb s jobb ösztön nálunk szembetünően nevededik, s nagy szám készen áll, fáradsága s java egy részének áldozatjával, egyet s mást hazája vagy legalább vidéke virágzatára s gyarapodására előmozdítani, s felállítani. Soknak igen soknak czélja csak

TARTALOM.

	Lap
ELŐSZÓ	III
HITEL	1
VILÁG	101
STADIUM	275
A MAGYAR AKADEMIA KÖRÜL	361
